

SEROCKI MIEJSCOWNIK

KRAJOZNAWCZO – TURYSTYCZNY PRZEWODNIK PO GMINIE

Odcinek 23 - SEROCK

Stanisławowo
Ludwinowo Dębskie
Zalesie Borowe Marynino
Świecienica Izba
SEROCK
Wola Kiepińska
Kania Polska
Gasirowo
Kania Nowa
Nowa Wieś
Stasi Las
Zabłocie
Karolino
Wola Smolana
Jadwisin
Dębinki Sulki
Borowa Góra
Bolesławowo
Jachranka
Cupel Szadki
Dosiń Dębe
Skubianka
Wierzbita
Lacha

Serockie centrum w PRL-u - „ogórki” i Kormoran

Po odrodzeniu się samorządności w 1990 r., Serock wypiękniał i zmienili się jego mieszkańcy. Co raz mniej jest osób, które pamiętają siemieniżną epokę PRL-u i ówczesne centrum naszego miasta, znajdujące się na placu przy ówczesnej ulicy 1 Maja, w II Rzeczypospolitej noszącej nazwę 3 Maja - obecnie ul. Pułtуска. Plac ten, położony na wprost ulicy Kościuski, był ważny przede wszystkim ze względu na przystanek autobusowy i znajdujące się tu, lub w bliskim sąsiedztwie, obiekty. Autobusy PKS były często jedynym środkiem transportu dla osób pracujących i uczących się poza miastem, bowiem dojazdy własnym samochodem były wówczas zupełnie wyjątkowe. W większości były to linie Serock-Legionowo i Serock-Jabłonna. Do samej Warszawy częściej jeździły autobusy z Popowa. Na tych liniach kursowały przeważnie autobusy marki Jelcz, zwane popularnie „ogórkami”, a kierowcami byli często Serocczanie, m.in. Ryszard Madyński, Zygmunt Niegowski, Leon Ściechura, Józef Wilamowski, Wacław Zajac i Julian Zieliński. Dopiero w latach 80-tych większą rolę zaczęły odgrywać linie dalekobieżne. Zatrzymywały się tu niemal wszystkie autobusy jadące w kierunku Warszawy, głównie z Pułtуска, Ciechanowa, Mławy, Ostrołęki i Przasnysza.

Wspomniany plac był również postojem dla niezbyt licznych wówczas w Serocku taksówek. Miejscowi korzystali z nich rzadko. Najczęściej w sytuacjach wymuszonych przez stan zdrowia albo stan po tzw. „spożyciu”. Jednym z pierwszych taksówkarzy był Edward Markowski, który jeździł samochodem marki Warszawa. Później działali też pp. Jezierski, Olbryś, Wielechowski, Musialik i Korbuszewski.

Przy placu znajdowały się też dwa kioski Ruchu, zapewniające nie tylko dostęp do prasy, ale i wielu innych dóbr, jak choćby papierosów, które w pewnym okresie były limitowane sprzedażą na kartki. Jeden z kiosków prowadzony był przez p. Krawczykową, a drugi najpierw przez p. Janiszewską, a później Zofię Liskiewiczową. Tę ostatnią wspominam z ogromną sympatią, gdyż dzięki

jej znajomości z moimi rodzicami, mogłem na przełomie lat 70 i 80 tych XX w. posiadać teczkę na gazety i kupować trudno dostępny „Tygodnik Powszechny”.

Dziś, zarówno postój taxi, jak i przystanek autobusowy, zostały przeniesione w inne miejsca. Może się też zdarzyć, że z mapy miasta znikną dwa charakterystyczne dla tego miejsca obiekty - dawna gospoda oraz sklep Obrębskich.

Budynek dawnej gospody, działającej w okresie PRL-u najpierw pod nazwą „Gospoda Ludowa”, potem bardzo długo jako „Restauracja Kormoran”, w ostatniej odsłonie jako „Restauracja Fanaberia”, został niedawno sprzedany przez Gminną Spółdzielnię Bankowi Spółdzielczemu w Wyszkowie, a ten odsprzedał go osobie prywatnej. Już w okresie II Rzeczypospolitej działała tu restauracja pani

Budynek na tyłach restauracji - w pierwszych latach po II wojnie światowej miejsce wydawania bezpłatnych obiadów

M. Radziej. Po wojnie budynek ten przejęła rodzina Tomczyków z Dębinek, a od jej sukcesorów serocki GS. Restaurację prowadzili z reguły agenci i najemcy. Aktualny właściciel stoi przed dylematem, czy opłaci się obiekt ten jeszcze remontować, czy też lepiej zburzyć go i zbudować nowy. Dla krajoznawcy Serocka byłaby to duża strata, gdyż była to knajpa kultowa, z typowymi daniami barowymi - śledzik, flaki i schabowy i przez niektórych wspominana z autentyczną nostalgią. Duże znaczenie miał też serwowany w niej alkohol, często ratujący zdrowie zmarzniętych podróżnych. W przybudówce, z tyłu, przez pewien czas, funkcjonowała rozlewnia piwa, przywożonego w olbrzymich beczkach z browaru w Warszawie lub Wyszkowie. Po upadku ostatniej restauracji, w ostatnim dziesięcioleciu XX w., przez pewien czas znajdował się tu zakład szklarski i sklep meblowy, a ostatnio okna i elewacja wykorzystywane były w reklamach kampanii wyborczych.

W budynku znajdującym się za restauracją w pierwszych latach po II wojnie światowej znajdowała się kuchnia, wydająca darmowe obiady dla dzieci i podopiecznych pomocy społecznej, zorganizowana przez władze miasta.

Restauracja Kormoran oraz autobus PKS - lata 70-te XX w.

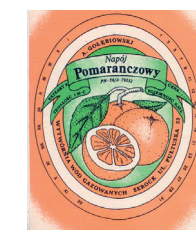
Pralnia chemiczna 1998 r.

Restauracja Fanaberia 1999 r.

Szyld sklepu mięsnego Józefa Obrębskiego

Napój pomarańczowy

Oranżada

Na bramie sąsiedniej posesji od kilku lat zawieszono jest ogłoszenie informujące, że jest wystawiona na sprzedaż. Rodzi to obawy o jej przyszłość, chociaż w budynku od ulicy całkiem niezłe funkcjonuje sklep mięsny, kontynuujący tradycję istniejącego tu w latach 50-tych sklepu rzeźniczego Józefa Obrębskiego. Pamiątką po nim jest piękny szyld, przechowywany przez jego córkę Elżbietę z Obrębskich Gołębiowską. Józef Obrębski (1920-1991) był właścicielem całej nieruchomości i postacią znaną w mieście nie tylko jako rzeźnik, ale też jako członek PPS i OSP, a następnie radny Miejskiej Rady Narodowej. Władze komunistyczne, zwalczając prywatny handel spowodowały, że w miej-

sce sklepu mięsnego pod szyldem GS-u powstał duży sklep spożywczy, w którym pracowały żona i najstarsza córka Józefa Obrębskiego. Z tego względu ten popularny sklep był nazywany dalej przez wszystkich sklepem „U Obrębskich”. Z wyjątkiem krótkich przerw, na funkcjonowanie sklepu chemicznego oraz pralni chemicznej, przez ponad 60 lat działają w tym miejscu sklepy ogólnospożywcze lub mięsne.

Ostatni etap działalności restauracji i koniec sklepu Adama Gołębiowskiego

W budynku za sklepem w latach 1985-1997 działała duża wytwórnia wód gazowanych, której właścicielem był Adam Gołębiowski (zięć wspomnianego już Józefa Obrębskiego), który wcześniej prowadził popularny w Serocku punkt gastronomiczny pn. „Rożno”. Szeroki asortyment napojów, wytwarzanych w wytwórni Gołębiowskiego prezentuje zgromadzona przeze mnie kolekcja etykiet o ciekawej grafice, wśród których była woda o nazwie „Seroczcianka” (!)

Tekst i zdjęcia Sławomir Jakubczak

Sklep mięsny dzisiaj

Gospoda dziś